

บทคัดย่อ

ศิลปินพันธ์ เรือง การสร้างสรรค์การประพันธ์ลายเกี่ยวลองซอง มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างลายดนตรีพื้นบ้านอีสานทำนองทางสั้น บรรเลงในวงดนตรีพื้นบ้านอีสาน โดยนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษานำมาสร้างสรรค์ลายเกี่ยวลองซองบรรเลงในวงดนตรีพื้นบ้านอีสาน โดยใช้โครงสร้างของลายทำนองทางสั้น ผลการวิจัยพบว่า

ลายเกี่ยวลองซองมีทั้งหมด 11 ท่อน ได้แก่ 1) จ้าด คือ การให้สัญญาณความพร้อมในการเริ่มบรรเลง เป็นการประสานเสียงแบบกลุ่มคอร์ด 2) โอ เป็นการเกริ่นนำซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 การเกริ่นนำ เป็นการบรรเลงของโปงลาง แคน และซอ บรรเลงพร้อมกัน ช่วงที่ 2 การโอกลอนขึ้น คือ โหวดจะเป่าทำนองเลียนเสียงคำพูดซึ่งเปรียบเหมือนการโอกลอนลำของหมอลำ ช่วงที่ 3 การรับการโอกลอนขึ้น เป็นการบรรเลงพิณที่รับช่วงมาจากโหวด 3) ลำเกี่ยว มีทำนองที่คล้ายกับลายเต้ยหัวโนนตาล 4) ลองซอง เป็นท่อนบรรเลงที่ประสมประสานของเครื่องดนตรีเข้ากันได้อย่างลงตัว 5) รำวงเกี่ยว มีท่วงทำนองที่คล้ายกับเพลงรำวงลาวในลายสุดสะแนน 6) เหิน คือ การบรรเลงเดี่ยวของโหวดที่เป็นทำนองลายสุดสะแนน 7) ส้อยน้อย คือ การบรรเลงเดี่ยวของพิณที่มีการเปลี่ยนบันไดเสียง จากลายใหญ่เป็นลายน้อย 8) ไปซ้าย คือ การบรรเลงเดี่ยวของแคน 9) ญ่าว คือ การบรรเลงเดี่ยวของซอที่มีการเปลี่ยนบันไดเสียงจากลายใหญ่เป็นลายน้อย 10) สะแนน คือ การบรรเลงเดี่ยวของโปงลาง 11) ลองซองสินานวล คือ ท่อนจบของลายเกี่ยวลองซอง ลายเกี่ยวลองซองเป็นลายดนตรีทำนองทางสั้นแต่มีความแตกต่างจากลายดนตรีทำนองทางสั้นเดิม คือ มีการเพิ่มท่อนเดี่ยวของแต่ละเครื่องดนตรีเข้ามา ทำให้เกิดอารมณ์เพลงที่มีความหลากหลาย

แนวคิดในการสร้างสรรค์การประพันธ์ลายเกี่ยวลองซอง เพื่อต่อยอดและสร้างสรรค์ลายดนตรีทางสั้น ให้มีความหลากหลายและมีรูปแบบในการบรรเลงของเครื่องดนตรีที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าทางด้านดนตรี